

Klimaafgiften kommer

SEGES
INNOVATION

Af Finn Udesen, chefkonsulent, fu@seges.dk

Den grønne trepartsaftale introducerer en CO₂e-afgift på husdyrenes klimagas-udledninger af metan og lattergas. Afgiften starter i 2030 med 300 kroner per ton CO₂e og stiger til 750 kroner per ton CO₂e i 2035. Der indføres samtidig et bundfradrag på 60 procent, som beregnes af den gennemsnitlige udledning for smågrise og slagtegrise. Griseproducenter bliver primært ramt af klimaafgiften gennem udledninger af metan og lattergas fra gylle. Afhængigt af, hvordan regnemetoden bliver for den gennemsnitlige smågris, giver det mulighed for at komme under grænsen for den udledning, som medfører en afgift.

Planlæg i tide

Selv om aftalen giver usikkerhed om afgiftens størrelse og beregningsgrundlag for afgiften, er der god grund til at planlægge tiltag på bedriften, der kan nedbringe udledningen af metan og lattergas,

hvis det ikke allerede er gjort.

For at undgå en klimaafgift bliver der behov for at have virkemidler i såvel stalden som lagret. Er det ikke

muligt, bør der som minimum være et effektivt virkemiddel på lagret.

Her er en oversigt over de virkemidler, hvor vi kender virkningen, men nye virkemidler er under udvikling, så mulighederne bliver udvidet i fremtiden.

- 1. Hyppig udslusning:** Reducerer metan-emissionen ved at fjerne gyllen hurtigt fra stalden. Dette er lovkrav i slagtegristalde, hvis der ikke er linespil.
- 2. Linespilsanlæg:** Effektiv metode til at fjerne gød-

ning og gylle dagligt fra stalden, hvilket reducerer metan-emissionen.

- 3. Gyllekøling:** Lavere temperatur i gyllen reducerer bakterienes aktivitet og dermed nedbrydningen af organisk materiale, hvilket sænker metan-produktionen og ammoniakfordampningen.

- 4. Staldforsuring:** Staldforsuring er en metode, der anvendes til at reducere emissioner af ammoniak og metan fra husdyrgødning. Dette opnås ved at tilsætte

syre til gyllen, hvilket sænker pH-værdien og dermed reducerer fordampningen af ammoniak og produktionen af metan.

Vil du vide mere om, hvilken effekt virkemidlerne har, og hvad de koster, så se Notatet 2419 på landbrugsinfo.dk, der beskriver forskellige teknologiske virkemidler til reduktion af metan på grisebedrifter.

- 5. Biogas:** Omfatter afgangning af gylle og dybstrøelse, hvilket reducerer metan-emissionen ved at omdanne metan til brændsel.

- 6. Lavdosis-forsuring i lager:** Tilsætning af svovlsyre til gyllen i lagertanken reducerer metan-emissionen.

- 7. Fakkelaftænding:** Aftænding af metan fra gylletanke med teltoverdækning reducerer metan-emissionen.

- 8. Biologisk oxidering:** Anvendelse af kompostfilter til at oxidere metan fra gylletanke.

Virkemidlerne er linespil og biogas. I kombination er det de mest effektive virkemidler til at nedbringe metan fra gyllen. Virkemidlernes effekter er ved at blive dokumenteret. Når de endelige resultater forligger, kan der ske mindre ændringer af deres effekt på metan-emissionen.

Metan og lattergas NORM udledninger i 2024 beregnet med ESGreen Tool		
Mean og lattergas omregnet til CO ₂ e	Kg CO ₂ e uden virkemidler	Kg CO ₂ e med virkemidler
Fravænnede grise	16,6	6,0
Smågrise frav. - 31 kg	11,6	4,4
Slagtegrise 31 kg -89 kg slagtevægt	67,3	25,6
Virkemidlerne er linespil og biogas. I kombination er de mest effektive virkemidler til at nedbringe metan fra gyllen.		

Anvendt forskning på højt niveau

I Den Rullende Afprøvning har der altid været fokus på, at resultater og erfaringer fra undersøgelser og afprøvningsresultater skal kunne bruges af andre, og derfor går vi meget op i, at vores forskning er designet til netop at virke i kommercielle besætninger og ikke kun under specielle forhold.

Janni Hales Pedersen, fagchef, Gris, Seges Innovation

Det betyder også, at der bliver lagt stor vægt på at vælge det rigtige forsøgsdesign. Det handler blandt andet om at være helt skarp på, hvilke grupper der skal sammenlignes, hvor mange dyr eller hold der skal indgå, hvilke registreringer der skal laves, og så videre. Har man været afprøvningsvært, ved man også, at registreringer skal være præcise, og der bliver målt og vejet noget mere, end personalet i stalden måske er vant til i hverdagen. Alt

dette sker for at sikre kvaliteten i forsøgsarbejdet og dermed også de mest rigtige resultater til de danske griseproducenter.

Et andet vigtigt aspekt ved at lave anvendt forskning af høj kvalitet er, at vores resultater anerkendes internationalt. Det viser sig blandt andet ved, at forskere fra Seges Innovation inviteres til at tale til konferencer og seminarer over hele verden, noget, der kun sker,

når man er blandt de absolut bedste inden for sit felt. Inspiration og viden fra andre lande er med til at drive innovationen i Danmark, og fordi vi i Seges har nogle af de dygtigste fagfolk i verden, kan vi sætte endnu mere ny viden i spil til gavn for de danske producenter.

En del af de resultater, der genereres i Den Rullende Afprøvning, publiceres også internationalt i videnskabelige tidsskrifter. Her går de igennem en peer review proces, hvor andre forskere gennemgår arbejdet, der sikrer høj kvalitet af de resultater, der bliver publiceret. Ved at publicere en del af vores arbejde i videnskabelige tidsskrifter sikrer vi, at der ligger et solidt fagligt grundlag, der også kan bruges i internationale sammenhænge.

- Et andet vigtigt aspekt ved at lave anvendt forskning af høj kvalitet er, at vores resultater anerkendes internationalt.

ROTTER

AUTORISERET ROTTESIKRING

Prisgaranti
Ingen fordyrende mellemlid

ROV FLUEN®

Professionel skadedyrssikring

Tlf. 7575 6348 - rovfluen@rovfluen.dk - www.rovfluen.dk